

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa A. B.
przeciwko Centrum [...] w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 października 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt VI ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasadza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) adw. K.B. wynagrodzenie w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększonej o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce A. B. w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki A.B. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt VI ACa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Istotnych zagadnień prawnych skarżąca upatruje w konieczności wyjaśnienia: czy Sąd, na podstawie art. 236 k.p.c. w zw. z art. 290 § 1 k.p.c., wydając postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii instytutu naukowego lub naukowo-badawczego, powinien szczegółowo wskazać jakiej specjalizacji naukowej ma być ów instytut naukowy lub naukowo-badawczy, czy też jednostka organizacyjna (naukowa) utworzona i funkcjonująca w ramach tego instytutu oraz jakiej specjalizacji naukowej mają być osoby - członkowie zespołu opiniującego, które w ramach owego instytutu wydadzą opinię sądową, tak jak to ma miejsce w przypadku postanowienia Sądu o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego sądowego, czy też wystarczające jest wydanie postanowienia dowodowego o charakterze ogólnym i tym samym pozostawienie osobom trzecim, które kierują owym instytutem, nie tylko kwestii wyboru odpowiedniej jednostki organizacyjnej (naukowej) utworzonej i funkcjonującej w ramach tego instytutu, ale również podjęcie decyzji co do rodzaju poszczególnych specjalistów, którzy mają wchodzić w skład zespołu opiniującego; skoro instytut naukowy lub naukowo-badawczy, czy też jednostka organizacyjna (naukowa) utworzona i funkcjonująca w ramach tego instytutu jako takiego, nie posiada wiadomości specjalnych niezbędnych do wydania merytorycznej opinii sądowej na potrzeby konkretnej sprawy sądowej, zaś tylko jedna osoba z trzyosobowego zespołu opiniującego ma wiadomości specjalne z danej dziedziny nauki i jednocześnie nie jest pracownikiem naukowym owego instytutu naukowego lub naukowo - badawczego, czy też jednostki organizacyjnej (naukowej) utworzonej i funkcjonującej w ramach tego instytutu,

gdyż została powołana do zespołu *ad hoc*, to czy w dalszym ciągu można mówić, że mamy do czynienia z opinią instytutu naukowego lub naukowo-badawczego w rozumieniu art. 290 § 1 k.p.c. i tym samym z kolektywnym sporządzeniem opinii sądowej przez instytut naukowy lub naukowo - badawczy, czy też, *de facto*, mamy do czynienia tylko z opinią sądową jednego biegłego w rozumieniu art. 285 k.p.c., mimo, że opinia sądowa została podpisana przez cały zespół opiniujący; w przypadku, kiedy opinię sądową opracowała niesamodzielna jednostka organizacyjna (naukowa) utworzona i funkcjonująca w ramach osoby zbiorowej powołanej do realizacji określonych zadań wymagających wiadomości specjalnych, to czy można uznać, że ową opinię sądową wydał instytut naukowy lub naukowo - badawczy w rozumieniu art. 290 § 1 k.p.c.? W przypadku, kiedy opinię sądową przygotowała niesamodzielna jednostka dydaktyczno-naukowa podmiotu wskazanego przez Sąd w postanowieniu dowodowym jako instytut naukowy lub naukowo - badawczy, to czy wystarczające jest jeżeli pod tą pisemną opinią sądową podpisze się podmiot upoważniony do reprezentowania owej jednostki dydaktyczno-naukowej, czy też konieczne jest, aby pod ową opinią sądową podpisał się również podmiot upoważniony do reprezentowania osoby zbiorowej powołanej do realizacji określonych zadań wymagających wiadomości specjalnych, w ramach której owa niesamodzielna jednostka dydaktyczno-naukowa została utworzona i funkcjonuje; skoro opinia instytutu naukowego lub naukowo-badawczego powinna być podjęta kolektywnie, to czy biegli będący członkami zespołu opiniującego powinni również kolektywnie stawić się na rozprawę w celu złożenia wspólnie ustnych wyjaśnień, czy też nie (art. 286 k.p.c. w zw. z art. 290 § 1 k.p.c.).

W stanie faktycznym tej sprawy nie zachodzi konieczność wyjaśnienia naprowadzonych wyżej przez skarżącą wątpliwości interpretacyjnych. Należy bowiem zwrócić uwagę, że w toku procesu przed Sądem drugiej instancji powódka była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika i nie kwestionowała w trybie art. 162 k.p.c., zarówno treści postanowienia Sądu drugiej instancji o dopuszczeniu dowodu z opinii ze wskazanego przez powódkę instytutu naukowego – (...) Uniwersytetu Medycznego w S. z dnia 16 grudnia 2013 r. - k. 405 i jak i z dnia 8 kwietnia 2014 r. - k. 426 zmieniającego postanowienie z dnia 16

grudnia 2013 r. (wskutek informacji o braku biegłych i konsultantów o takiej specjalności - k. 409) przez dopuszczenie dowodu z opinii Uniwersytetu Medycznego im. [...] w P., jak i składu osobowego wydającego opinię w ramach Uniwersytetu Medycznego im. [...] w P. Katedra i Zakład Medycyny Sądowej oraz kwalifikacji członków tego zespołu (k. 436 i n., 492 i n.). Nadmienić należy, że skład ten tworzyli dr hab. med. C.Ż.(specjalista medycyny sądowej), który podpisał się pod opinią podstawową i opinią uzupełniającą jako kierownik Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej, lek. P.Ś. - specjalista medycyny sądowej i dr nauk med. J.D. - specjalista chirurgii ogólnej i onkologicznej.

Wprawdzie na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016 r. ustne wyjaśnienia składało jedynie dwóch członków z zespołu wydającego pisemną opinią podstawową i uzupełniającą (trzeci z członków - dr hab. med. C.Ż. usprawiedliwił swoją nieobecność k. 622), jednak powódka oświadczyła, że nie domaga się przesłuchania biegłego C.Ż., jak również po złożeniu wyjaśnień przez pozostałych członków wydających opinię i odpowiedzi na zadane pytania oświadczyła, że nie ma do biegłych pytań. Nadto w piśmie procesowym z dnia 8 czerwca 2016 r. pełnomocnik powódki nie kwestionowała kwalifikacji zawodowych i doboru członków zespołu wydającego opinię w ramach Uniwersytetu Medycznego im. [...] w P. Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej (k. 647 i n.), lecz domagała się uzupełnienia postępowania dowodowego o opinie biegłego specjalisty okulisty i anestezjologa.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. poz. 1804, ze zm., w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. poz. 1667).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (j. t. Dz. U. z 2016 r., poz. 1999, ze zm.) w zw. z § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6, § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1801), w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714).

jw